

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра прикладної лінгвістики

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з наукової роботи та
інновацій

проф. А. О. Бояр

“ ”

2016 р

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
навчальної роботи та рекрутації

проф. С. В. Гаврилюк

2016 р.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГЕРМАНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

Підготовки

доктора філософії (PhD)

Галузі знань

03 Гуманітарні науки

Спеціальності

035 Філологія

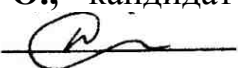
Спеціалізація

іноземна мова

Луцьк – 2016

Програма нормативної навчальної дисципліни «Актуальні питання германського мовознавства» підготовки доктора філософії (PhD) зі спеціальності 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» – 10 с.

Розробник: Біскуп І.П., зав.кафедри прикладної лінгвістики, доктор філологічних наук, професор

Рецензент: Рогач О. О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання германського мовознавства» затверджена на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

Протокол № 10 від «15» червня 2016 р.

Завідувач кафедри: проф. Біскуп І.П.

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Актуальні питання германського мовознавства» схвалена науково-методичною комісією інституту іноземної філології

Протокол № 10 від «15» червня 2016 р.

Голова науково-методичної

комісії інституту

Павлюк А.Б.

Програма навчальної дисципліни «Актуальні питання германського мовознавства» схвалена науково-методичною радою університету

Протокол № 10 від «15» червня 2016 р.

Програма навчальної дисципліни «Актуальні питання германського мовознавства» схвалена науковою радою університету

Протокол № 11 від «16» червня 2016 р.

© І.П. Біскуп, 2016

ВСТУП

Зміст курсу: теоретичний курс «Актуальні питання германського мовознавства» структурований згідно галузевого розмежування сучасної германістики, висвітлює існуючі підходи до існуючих тенденцій сучасної германської філології емпіричні та теоретичні методи дослідження мовного матеріалу. Розглядаються такі теми: когнітивна лінгвістика: наукові напрями та методи концептуального й фреймового аналізу, комунікативна лінгвістика, критичний аналіз дискурсу, корпусна лінгвістика, прикладна та комп'ютерна лінгвістика, комп'ютерні методи у лінгвістиці.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формування у аспірантів наукової та практичної компетенції щодо можливостей використання отриманих знань під час написання кваліфікаційної наукової роботи для отримання наукового ступеня Доктора Філософії. Ознайомлення аспірантів із сучасними досягненнями германської філології із акцентом на експериментальний аспект вивчення мовних явищ; надати знання стосовно сучасних галузей германістики, новітніх методів дослідження мовного матеріалу, механізмів комп'ютерного кодування лінгвістичної інформації та принципів роботи комп'ютерних систем обробки природної мови, автоматичного синтезу та розпізнавання мовлення.

Аспірант повинен знати:

- понятійний апарат та основні школи сучасної когнітивної лінгвістики;
- принципи стратегічного планування комунікації;
- методологічні засади аналізу різних типів дискурсу;
- технології укладання текстових корпусів та способи їх використання у лінгвістичних дослідженнях;
- механізми комп'ютерної формалізації синтаксису, семантики і прагматики,
- основну галузеву проблематику прикладного мовознавства,
- принципи роботи програм автоматичної обробки природної мови, синтезу та розпізнавання мовлення.

Аспірант повинен вміти:

- застосовувати принципи концептуального та фреймового аналізу;
- розмежовувати та аналізувати різні типи дискурсу;
- користуватись електронними текстовими корпусами та базами даних;
- будувати алгоритми формалізованого представлення лінгвістичних параметрів одиниць мови,
- ідентифікувати та специфікувати ключові комунікативні стратегії і тактики;
- працювати із лексичними базами даних, програмами автоматичного аналізу текстів, автоматичного синтезу та розпізнавання мовлення.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Завдання курсу: Основними завданнями є розглянути головні напрями сучасного германського мовознавства, а саме:

- когнітивна лінгвістика;
- комунікативна лінгвістика;
- критичний аналіз дискурсу;
- корпусна лінгвістика;
- прикладна та комп'ютерна лінгвістика;
- комп'ютерні методи у лінгвістиці.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

2 семестр – залік.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Методи, застосовані у процесі викладання дисциплін ґрунтуються на принципах системності, послідовності, взаємозв'язку: - пояснювально-ілюстративний; - репродуктивний; - частково-пошуковий; - дослідницький; - метод проблемного вивчення матеріалу.

Методами діагностики знань є наступні: метод фронтального опитування у процесі семінарських та практичних занять, метод створення ситуації з проблеми обговорення та аналізу термінів та текстів, метод диференціації знань аспірантів.

Засобами діагностики слугують поточні контрольні роботи, тестові завдання до теми, завдання щодо аналізу текстів готською мовою, реферати та доповіді за певними програмною та самостійною тематикою.

Поточна перевірка є органічною частиною навчального процесу і здійснюється у таких формах:

- усна бесіда за матеріалами розглянутої теми;
- письмове фронтальне опитування аспірантів на початку чи в кінці практичного заняття;
- фронтальний контроль знань аспірантів за кількома темами курсу;
- перевірка матеріалу за допомогою тестів;
- експрес-контроль;

- перевірка домашніх завдань;
- консультації з контрольними функціями (перевірка опрацювання першоджерел, самостійної роботи з літературою);
- написання рефератів.

5. Список джерел

Методичне забезпечення

1. Біскуб І.П. Англомовний дискурс програмного забезпечення як модель мовленнєвої взаємодії людини й комп'ютера : монографія / Ірина Павлівна Біскуб. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. – 388 с.
2. Biskub I. Applied and Computational Linguistics. Підручник (англ. мовою). – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. – 304 с.

Список джерел

3. Аверинцев С. С. Риторика и истоки европейской литературной традиции / С. С. Аверинцев. - М.: Языки русской культуры, 1996. - 448 с.
4. Апресян Г. З. Ораторское искусство / Г. З. Апресян. - М. : Изд-во МГУ, 1978. - 278 с.
5. Аристотель. Поэтика. Риторика: пер. с греч. / Аристотель. - СПб.: Азбука, 2000. - 348 с. либо *Аристотель. Риторика. Поэтика* / Аристотель. - М. : Лабиринт, 2007. - 256 с.
6. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф.С. Бацевич: Підручник. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
7. Безменова Н.А. Очерки по теории и истории риторики / Н. А. Безменова. – М. : Наука, 1991. – 215 с.
8. Гаспарова / Марк Туллий Цицерон. – М. : Наука, 1972. – 472 с.
9. Гаспаров М. Л. Цицерон и античная риторика / М. Л. Гаспаров // Цицерон Марк Туллий. Три трактата об ораторском искусстве. - М. : Наука, 1972. – С. 4–73.
10. Гурвич С. С., Погорілко В. Ф., Герман М. А. Основи риторики: Навч. посібник для студ. вузів / С.С. Гурвич, В.Ф. Погорілко, М.А. Герман. – К.: Вища школа, 1978. – 173 с.
11. Двенадцать книг риторических наставлений: в 2-х частях / Марк Фабий Квинтилиан. - СПб, 1834.
12. Ключев Е. В. Риторика. Инвенция. Диспозиция. Элокуция: Учеб. пособие для вузов / Е.В. Ключев. – М. : ПРИОР, 1999. – 271 с.

13. Козаржевский А. Ч. Античное ораторское искусство / А. Ч. Козаржевский. – М. : Изд-во МГУ, 1980. – 71 с.
14. Корнилова Е. Н. Риторика - искусство убеждать. Своеобразие публицистики античной эпохи / Е. Н. Корнилова. – М. : Изд-во УРАО, 1998. – 208 с.
15. Кузнецова Т. И. Ораторское искусство в Древнем Риме / Т.И. Кузнецова, И.П. Стрельникова. – М. : Наука, 1976. – 288 с.
16. Ломоносов М. В. Краткое руководство к красноречию / М. В. Ломоносов // Полн. собр. соч. – Т. 7. Тр. по филологии. – М. ; Л., 1952. – С. 89–378.
17. Лосев А. Ф. История античной эстетики. Софисты. Сократ. Платон / А. Ф. Лосев. – М. : АСТ; Фолио, 2000. – 846 с.
18. Мерзляков А. Ф. Краткая риторика, или правила, относящиеся ко всем родам сочинений прозаических. В пользу благородных воспитанников университетского пансиона / А. Ф. Мерзляков. – М., 1809. – 131 с.
19. Потебня А. А. Эстетика и поэтика / А. А. Потебня. – М. : Искусство, 1976. – 614 с.
20. Радченко В. Н. Изучение ораторского искусства в США / В. Н. Радченко. – М. : Знание, 1991. – 64 с.
21. Рождественский Ю. В. Принципы современной риторики / Ю. В. Рождественский. – М. : Флинта; Наука, 2003. – 176 с.
22. Черторицкая Т. В. Ораторское искусство Древней Руси / Т. В. Черторицкая // Красноречие Древней Руси (XI - XVIII вв.). – М. : Знание, 1987. – С. 5–0.
23. Панов М.И. Эффективная коммуникация: история, теория, практика: словарь-справочник / отв. редактор М. И. Панов; сост. М. И. Панов, Л. Е. Тумина. - М. : ООО Агентство "КРПА Олимп", 2005. – 960 с.
24. Bowden M. How to Present. – Australia, John Wiley & Sons Ltd., 2013. – 294 p.
25. Gambel Teri, Gamble Michael. Communication Works. – The McGraw-Hill Companies, Inc. – 1996. – 538 p.
26. Keith W., Lundberg C. The Essential Guide to Rhetoric. – Boston, New York: Bedford/St.Martin's. – 2008. – 83 p.
27. Komissarov V.N., Koralova A.L. A Manual of Translation from English into Russian. – М., 1990. – 125 p.
28. Korunetz I.V. A Course in Theory and Practice of Translation. – Kyiv: Вища школа, 1986. – 135 с.
29. Партико З.В. Прикладна і комп'ютерна лінгвістика: Вступ до спеціальності: Навчальний посібник / З.В. Партико. – Львів: Афіша, 2008. – 224 с.

30. Демська-Кульчицька О. Основи національного корпусу української мови / О. Демська-Кульчицька. – К: Інститут української мови Національної академії наук України, 2005. – 219 с.
31. Кибрик А.Е. Очерки по общим и прикладным вопросам языкознания (универсальное, типовое и специфическое в языке). Изд. 4-е, стереотипное / А.Е. Кибрик. – М.: КомКнига, 2005. – 336 с.
32. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику: Учебное пособие / А.Н. Баранов. – М.: Эдиториал УРСС, 2001. – 360 с.
33. Звегинцев В.А. Теоретическая и прикладная лингвистика / В.А. Звегинцев. – М.: Просвещение, 1967. – 338 с.
34. Волошин В.Г. Комп'ютерна лінгвістика: Навчальний посібник / В.Г. Волошин. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 382 с.
35. S. Pit Corder. Introducing Applied Linguistics. Hazell Watson & Viney Ltd, Aylesbury, Bucks, 1973, 392 p.
36. Jerome A. Feldman. From Molecule to Metaphor: a neural theory of language / by Jerome A. Feldman. Massachusetts Institute of Technology, 2006, 357 p.
37. Paul Simpson. Language, Ideology and Point of View / by Paul Simpson, 1993, 198 p.
38. Guy Cook, Barbara Seidlhofer. Principle & Practice in Applied Linguistics / by Guy Cook, Barbara Seidlhofer, studies in honour of H.G. Widdowson, Oxford University Press, 431 p.
39. Robert B. Kaplan. The Oxford Handbook of Applied Linguistics / Robert B. Kaplan, William Grabe, Merrill Swain, G. Richard Tucker, Oxford University Press, 2002, 641 p.
40. Alan Davies and Catherine Elder. The Oxford Handbook of Applied Linguistics. Blackwell Publishing Ltd, 2006, 866 p.
41. Ray Jackendoff. Languages of the Mind. Essays on Mental Representation / Ray Jackendoff. Massachusetts Institute of Technology, 1995, 200 p.